

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/2105
Toplantı Tarihi/Sayısı : 28.12.2023/40
Karar Numarası : 2023/1168
Başvuran : E. D.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Depremzede olduğu gerekçesiyle ücretsiz konaklama ve devlet memurluğuna atanma talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan depremlerden etkilenen bir depremzede olduğunu; Bodrum Öğretmenevinde haziran ayından sonraki aylar içerisinde ücretsiz bir şekilde konaklama talebiyle başvuruda bulunduğunu; talebinin ilgili idare tarafından olumlu karşılanmadığını ve ücretli konaklama talebi var ise bu talep için işlem yapılabileceği, Bodrum için depremzedelerin konaklama uygulamasının kaldırıldığı, ücretli konaklama talebi var ise bunun değerlendirmeye alınabileceği, bir depremzede olarak konaklama taleplerine yönelik olarak Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığına (AFAD) başvurması gerektiği bilgisinin verildiğini; öte yandan Bodrum Öğretmenevinde kendisinden önce çok sayıda depremzedenin konaklamasının sağlandığını; bununla birlikte ücretli olarak misafirlerin konaklaması yapılırken kendisinin ücretsiz konaklama talebinin karşılık görmediğini; depremzede olması nedeniyle ücretsiz konaklama hakkının olduğunu; müsait oda olmasına rağmen kendisine konaklama hizmeti sunulmadığını; 22/3/2023 tarihli ve 6828 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının Eki Karar gereği söz konusu Öğretmenevinde kalmaya hakkı olduğunu düşündüğünü; ayrımcılığa maruz bırakıldığı iddiasıyla Bodrum İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne mail gönderdiğini fakat söz konusu Müdürlüğün ayrımcılık yaptığını kabul etmediğini iddia etmekte; Bodrum'da bulunan öğretmenevi ya da herhangi bir kurumun sosyal tesisinde yaz döneminde, yiyecek ve içecekler de dahil 4 gün bedelsiz olarak konaklamasının sağlanmasını, bilet masraflarının kendisine ayrımcılık yapan idare tarafından karşılanmasını, Bodrum Kaymakamlığı ya da İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün personel alımında kendisine öncelik tanınmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

4. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"; (g) "Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"; ... (i) "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ..."

5. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

(...)"

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön inceleme yapılıması" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı,... yönlerinden incelenir."

7. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve

kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Bununla birlikte başvuru, depremzede olan başvuranın, yaz döneminde Bodrum Öğretmenevinde ücretsiz konaklama talebinin karşılanmayarak ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasıyla Bodrum Öğretmenevinde ya da Bodrum'da bulunan bir sosyal tesiste 4 gün yiyecek ve içecekler dahil konaklamasının sağlanması, yol masraflarının kendisinin konaklama talebini karşılanmayarak ayrımcılık yapan ilgili idare tarafından ödenmesi ve Bodrum İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne memur olarak atanmasında kolaylık sağlanması talebine ilişkindir.

11. Başvuranın 2023/... numaralı benzer konuyu içeren başvurusu hakkında ilgili idareden alınan cevabi yazıda, Muğla Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü (Muğla AFAD) kayıtlarında E. D.'ye ait herhangi bir barınma talebinin bulunmadığı, afetzedelerin barındırılmasına yönelik kişiye özgü talep kabul edilmediği ve kişilerin belirlenen barınma alanlarına yönlendirildiği, öte yandan özel barınma yerlerinin sorumluluğunun kurumların kendilerinde olduğu dolayısıyla konuya ilişkin tesis edilecek bir işlem olmadığı bilgisi verilmiştir. Cevabi yazı ekinde başvuran hakkında iletilen afetzede analiz raporundan başvuranın 24/7/2023-27/7/2023 tarihlerinde Sakarya Üniversitesi Esentepe Yurtları Misafirhanesinde konakladığı anlaşılmıştır. Başvuru dilekçesi ve eklerinin incelemesinden; başvuranın afetzedelere sağlanan konaklama imkanı kapsamında Muğla AFAD'a yönelik herhangi bir barınma talebinde bulunmadığı; kişiye özgü barınma taleplerinin depremzedelere sağlanan barınma imkanı kapsamında kabul edilmediği; başvuranın talebinin yaz dönemi içerisinde Bodrum Öğretmenevinde konaklamaya yönelik olduğu, depremzede olması dolayısıyla söz konusu talebinin reddedilmesinin ayrımcılık yasağını ihlal ettiğini ileri sürdüğu ancak başvuranın, ayrımcılık iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emareleri ve karine oluşturan olguların varlığını yeterince ortaya koyamadığı değerlendirilmiştir.

12. Öte yandan, 2023/1500 numaralı başvurunun devamı niteliğindeki işbu başvuruda ise başvuranın ilgili öğretmenevinde her şey dahil ücretsiz konaklama, yol masraflarının karşılanması, Bodrum Kaymakamlığında veya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünde herhangi bir sınav puanı aranmaksızın atamasının yapılması ve güvenliğinin sağlanması talebine ilişkin başvurusu, 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir.

13. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen ve inceleme şartlarını taşımayan başvurunun kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

28/12/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye